No. 158. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAATS- LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Vrijdag 5 Julij

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den Julij.

Heden zijn in de kamer van afgevaardigden de discussien voortgezet over het crediet van 10 millioenen ter verdeeking van de Fransche zeemagt in den Levant. Nadat de heer *Calmon* gisteren het stelsel der neutraliteit van beschamming des turkschen rijks tegen den overheerschenden invloed van Rusland, en de heer *Cabe* het Frankrijks belang had gezegd te zijn, om den onderkoning van Egypte staande te houden, is de Heer *Lamartine* opgetreden, om zijn gevoelen over de zaken van het Oosten voor te dragen. Hem scheen zoowel de heerschappij van *Mahmoud* als van *Mehemed*-Ali eene herschenschim toe; het turksche rijk was een dood liggaam, dat slechts in naam bestond, en tot welks wederopbouw weinig te doen was; de heerschappij van den onderkoning hing van de buitengewone talenten van *Mehemed* en van de dapperheid van zijn zoon *Ibrahim* af, maar *Mehemed* was oud en *Ibrahim* zwak van gezondheid. Naar de gesteldheid in het Oosten is, waan men slechts heerschers en slaven heeft, zoo dat hun rijk met hun dood tarstond te niet gaat. De handhaving van het *status quo* achtte in tegendeel Frankrijk belang en het russisch-engelsch stelsel in de weg stond. Frankrijk moest zijn eigen stelsel bewandelen; een weg inslaan die het europeesch evenwigt zou daarstellen, het best geschikt om de beschaving in het Oosten daar te stellen; en deze weg moest in een krachtige tusschenkomst van de zijde van Frankrijk bestaan, niet ter handhaving van het bekrompen en eenzijdig *status quo*, maar waarbij een gelijke invloed en gelijken grondslag in het Oosten aan de [illegible] Frankrijk en Engeland werd toegekend, en dus het Oosten werd verdeeld, dat zou het russisch stelsel moeten hebben. Om een krachtigen stap daartoe te doen, moest Frankrijk reeds een belangrijk maritiem punt in het Oosten [illegible] hebben. Om dit punt, zoo had sinds aan Ancona te denken. Schoon deze woorden de ontevredenheid der leden deden uiten, werd de kamer echter door de kalme en zelfgerekende taal van den redenaar als weggesleept, en hoorde zij een oogenblik met opgetogenheid zijne verdeeling en beschikking van het Oosten aan, zonder aan al de bestaande daadzaken, de traktaten en het belang van den algemeenen vrede te denken. Ten slotte zeide de heer *Lamartine*, dat Frankrijk lucht behoefde; het stikte onder de drukking van het Weener traktaat; daarom had hij gewenscht, dat men grooter invloed in het schiereiland had uitgeoefend; daarom bezwoer hij thans het gouvernement en de kamer, om met blijdschap de gelegenheid van de tusschenkomst in het Oosten aan te grijpen; de overtollige krachten en de rusteloze gemoederen daartoe te besteden. Na den heer *Lamartine* is de minister *Villemain* opgetreden, om den indruk van de rede der vorigen sprekers te verzachten, en om het bezwarende en al het bedenkelijke van deszelfs fraaije, maar wijdvoerende plannen aan te toonen.

In de zitting van heden heeft de heer *Delaborde* [illegible] van het zoogenaamd Egyptisch stelsel verklaard. De volgende spreker, de heer *Tocqueville*, wilde den Frankrijk gewapend optrad tot vernietiging van het traktaat van Unkiar-Skelessi, om daardoor Rusland en Engeland te dwingen de zaken onder medewerking en den invloed van Frankrijk te regelen. Eindelijk trad de heer *Guizot* op; hij onderzocht den val van het Ottomannische rijk; deze lag in inwendige verdeeldheden en de kracht der omstandigheden; de staatkunde van Frankrijk in het Oosten was, die kracht der omstandigheden te laten werken; hij onderzocht de gesteldheid der Europesche mogendheden en was niet bevreesd, aangezien ook het persoonlijk karakter van Keizer *Nikolaas*, voor de overheerschning van Turkije door Rusland; hij verklaarde zich een bepaald voorstander van de vredelievende staatkunde; de eenige zedelijke en met het belang van Frankrijk stookende.

Ten half vijf ure duurde de discussie nog voort.

— Het hof der pairs is heden heeft het verhoor der beklaagden in de zaak van den jongsten aanslag voortgezet.

— Gisteren is de raad van ministers bij den president vergaderd geweest.

— De *Courrier français* verzekert dat tot de benoeming van den markies *van Dalmatia* als gezant te Konstantinopel besloten is. Men wil dat in dat geval de admiraal *Roussin* het opperbevel over het fransch eskader op zich zou nemen.

— Uit Toulon wordt van den 26sten geschreven, dat aldaar gesteld wordt om de schepen die met het transport van den Levant bestemd zijn, spoedig uit te rusten en te bewapenen. En hetzelve echter groot gebrek aan zeelieden. Men zou verplicht zijn, om de terugkomst van het stranden van Mexiko af te wachten, om de noodige manschappen te bekomen.

— Het hoofd van de maunt des egyptischen onderkoning, *Mahmoud*-pacha, is alhier aangekomen, zich naar Mexiko begevende om de de bewerking in de goudmijnen aldaar in oogenschouw te nemen, ten einde deze op de gevonden mijnen in Opper-Egypte toe te passen.

— Ter beurze waren heden (2 *Julij*) genoteerd; 5 pCt. 111,30; 3 pCt. 79,5 Nap. k. 99,60; Sp. Ardoin 19½; Rom. L. 101½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten Julij.

De Russische Troonopvolger heeft den 29sten M. Berlijn verlaten, is over Stettin naar St. Petersburg gereisd. De ongesteldheid door welke Z. K. H. geleden had, en die inzonderheid uit de ver-

[illegible]

— Z. M. de Koning van Pruissen heeft den russischen gezant *de Ribeaupierre* eene afscheids-audientie verleend, waarin deze hem den brief van den Keizer van Rusland heeft overgereikt, bij welken hij als gevolmagtigd minister terug wordt geroepen.

— De Groote Raad van Zurich heeft het ontwerp eener gemeentelijke [illegible] met een en veertig tegen zes en dertig stemmen verworpen.

— In een nader bijzonder berigt uit Weenen van den 25sten wordt het gisteren vermeld manifest van de Porte tegen den Onderkoning van Egypte (in de Augburgsche en Keulsche couranten opgenomen) in twijfel getrokken. In dit nader berigt leest men: Met opzigt tot het in mijnen vorigen brief vervatte berigt moet ik melden, dat, tijdens het vertrek der laatste post uit Konstantinopel (van 12 Junij) niemand van het korps diplomatique nog eenige kennis droeg van het manifest, hetwelk den 8sten zou verschenen zijn. Men moet dus vooronderstellen, dat die mededeeling op eene dwaling berustte, ofschoon men te Konstantinopel elk oogenblik de verschijning van zoodanig staatsstuk te gemoet zag. Misschien is er ook wel iets uitgelekt omtrent den inhoud van het manifest, hetwelk reeds lang onderhanden is, misschien is hetzelve naar het leger gezonden, of aan de vloot meegegeven, die den 9den dezer uitgezeild is, en het ware dus mogelijk, dat dit stuk eerst uit Syrie algemeen bekend wierd.

Indien de verdere berigten die men te Weenen den 28sten uit Konstantinopel van den 12den had, zou *Hafiz*-pacha niet met het stadhouderschap over Syrie en Egypte zijn bekleed geworden, maar hem de waardigheid van Seraskier of generalissimus der oostelijke legers van de Porte zijn opgedragen geworden. Deze benoeming was echter nog niet openbaar bekend gemaakt. Van het leger in Klein-Azie had men tijding, dat hetzelve eenigzins voorwaarts was gerukt en de troepen van den onderkoning gelijktijdig eene rugwaartsche beweging hadden gemaakt. Van een gevecht tusschen de beide partijen had men nog niets vernomen.

In deze berigten wordt tevens het uitloopen der vloot op den 8sten en 9den bevestigd. Dezelve bestaat uit 9 linieschepen: 2 driedekkers en 7 tweedekkers van 74 tot 90 stukken; voorts uit 11 fregatten van 54 tot 60 stukken, 2 korvetten, 3 brikken; 2 schooners en 2 stoomboten, in het geheel 29 zeilen. Het opperbevel voert de grootadmiraal *Ahmed*

Feyzi-pacha. Op den dag van de afvaart heeft de sultan zich aan boord van het admiraalschip begeven, waar hij verscheiden uren bleef. Behalve de benoeming van *Hafiz*-pacha tot generalissimus, welke benoeming een kabinets-secretaris van den Sultan den 13den naar het leger te Adie zou overbrengen, had de Sultan de tegenwoordige Ferik (divisie-generaal) *Sirri*-pacha tot *Muschir* (3e pacha van drie paarden-staarten bevorderd, en de *Mirliva* (generaal-majoor) *Mustafa*-pacha was tot *Ferik* in het leger benoemd. Behalve het manifest dat men van de zijde der Porte te gemoet zag en waarin zij de gronden zou ontwikkelen die haar genoopzaakt hadden de wapenen tegen *Mehemed*-Ali aan te grijpen, sprak men nog van eene nota, die de Porte aan de leden van het korps diplomatique zou rondzenden en waarin kortelijk zou gezegd worden dat het voorwaarts rukken van *Kurschid*-pacha tegen Bassora hem daar tot geen nut strekte, maakt had spoedige maatregelen te nemen en *Hafiz*-pacha veel tot den spoed te geven; dat de Porte [illegible] dat in Perzie, op aanzetting van *Mehemed*-Ali, groote toerustingen werden gemaakt, die tegen haar gerigt zouden zijn.

— Volgens berigten uit Odessa te Weenen ontvangen, heerschte er groote beweging in het russische zuidelijke leger. Twintig duizend man verse troepen stonden gereed om ingescheept te worden, doch zouden tegen Tscherkessie bestemd zijn. — De Porte zoude voornemens zijn eene leening van 80 millioenen piasters te sluiten.

BELGIE.

BRUSSEL, den 3den Julij.

Thans is ook dezerzijds de commissie benoemd die zich te Antwerpen met de wederhelfte der commissie moet vereenigen voor de vaste regeling van de vaart op de Schelde, de Maas en de binnen-wateren tusschen de Schelde en den Rijn. Dezelve bestaat uit den gouverneur van Antwerpen, den heer *Charlier*, *Meeûs*, directeur der belastingen, douanen en accijnsen in Oost-Vlaanderen, *Calleaux Wittel*, president van de kamer van koophandel te Antwerpen, *Jacops*, lid van dagelijkschen raad te Antwerpen, *Belpaire*, griffier van de regtbank te Antwerpen, *Max-Lesaine*, president van de kamer van koophandel te Luik en *Servais Joris*, kooptman te Luik.

— Heden op den middag wordt de koning te Antwerpen gewacht. Naar men meent zou hoogstdezelve met eene gereed liggende stoomboot een uitstapje doen naar Lillo en Liefkenshoek, doch het voornaamste doel van 's konings reis, is de inwijding van het kanaal van Herentals, het grootste werk, dat, na den spoorweg, in België sedert 1830, het licht heeft gezien. Dit kanaal heeft een [illegible] en zal schepen van zeventig tonnen kunnen bevaren en strekt voornamelijk tot bevordering van den bloei en de vruchtbaarmaking van de Kempen. Van Herentals zou de koning naar Brussel terugkeeren.

— *l'Observateur* verzekert thans dat de heer *Nothomb* als gezant naar Berlijn zal gaan. De zending van den heer *Lehaie* naar Frankfort zou vier maanden duren.

— In *l'Indépendant* leest men: De jongste tijdingen uit het Luxemburgsche tot maandag avond gaande, houden dat alles er volkomen rustig was; van de zijde der nederlandsche autoriteiten was geene nieuwe poging gedaan om Martelange te bezetten." — Het gerucht van bewegingen onder het pruissisch garnizoen van Luxemburg blijkt weder geheel ongegrond te zijn.

— Met den 1sten dezer zijn de provinciale staten van al de gewesten vergaderd, met uitzondering van Limburg en Luxemburg, waar de staten ontbonden zijn en dus vooraf eene algemeene verkiezing moet plaats hebben.

— De provinciale staten van Braband hebben zich gisteren ten getale van 45, met den president aan het hoofd, zich naar den baron *de Stassart* begeven, om hem hun leedwezen uit te drukken over het ontslag van den voormaligen gouverneur; de president *Cools* heeft daarbij het woord gevoerd.

— Te Antwerpen waren heden de Ardoins 18⅝.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den Julij.

Heden morgen vroegtijdig zijn van hier vertrokken, naar het depot te Duesburg, de milicien van de 12de afd. inf. van de ligting van 1834, alsmede de milicien van het bat. vrijw. jag., zich naar het depot te Naarden begevende, om van daar naar hunne haardsteden terug te keeren. Na een hartelijk afscheid van hunne kameraden, en onder het geroep van *leve de Koning!* hebben zij den marsch aangenomen.

— Het afrijdend derde gedeelte der Staten-generaal met de verkiezing van welk gedeelte de Staten der provincien zich thans moeten bezig houden, bestaat uit de volgende leden: Noord-Braband: de heer *P. A. van Meeuwen*; Gelderland: de heeren Mr. *J. Weerts* en Mr. *H. J. Dijckmeester*; Holland: de heeren Mr. *F. Frets*, Mr. *W. J. Junius van Hemert*, *J. H. J. van Wickevoort Crommelin*; Ed. baron *Collot d'Escury van Heystenoord*; jhr. *O. Repelaer van Molenaarsgraaf*, Mr. *D. Hoofd Jz.* en *F. C. W. Druyvestein*; Zeeland: Mr. *J. G. Hinlopen*; Utrecht: de heer *J. van den Velden*; Vriesland: de heer *C. Binkes*; Overijssel: de heeren *F. Lemker* en Mr. *A. Sandberg*; Groningen: Mr. *C. Star Busman*.

— HH. KK. HH. de Erfprins en de Erfprinses *van Oranje* zullen, naar men vernoemt, met de koninklijke Stoomboot, die hoogstdezelve te Ostende afwacht, den 13den dezer te Arnhem aankomen, om van daar de reis over land naar 's Hage voort te zetten.

— De heeren *van Eck* Nederlandsch minister-resident, te Stuttgart en *de Winter*, Wurtemburgsch minister-resident te 's Hage, zijn door Z. M. den Koning van Wurtemburg benoemd tot kommandeurs der Wurtemburgsche orde.

— Men vernoemt dat de heer *J. F. Jullien*, adjunct-commies bij het departement van marine toegevoegd, is aan de commissie te Antwerpen tot regeling van het loodswezen, enz., bestaande uit den heer referendaris *van de Velde* en den kapitein luit. ter zee [illegible].

— Het sedert eenige dagen in omloop zijnde gerucht, wegens de ontslag van de hooge waardigheid van gouverneur-generaal van Neerlands Indie aan Z. Exc. de secretaris van state baron *van Doorn van Westhapelle* schijnt zich te bevestigen. Men spreekt zelfs reeds van deszelfs vervanging in zijne tegenwoordige betrekking door Z. Exc. den heer staatsraad *J. C. Baud*.

— Uit 's Hage vernemt men dat de heer Mr. *J. van 's Gravenweert*, staatsraad in buitengewone dienst, na een tweejarig verblijf in Oost-Indie door het Oosten te 's Hage terug gekomen is.

— De algemeene vergadering der maatschappij: Tot Nut van 't algemeen zal dit jaar den 13den en 14den Augustus plaats hebben.

— Uit Maastricht vernemt men van den 11den dezer dat bij publicatie van wege het stedelijk bestuur dien dag aan de ingezetenen bekend gemaakt is, dat de staat van oorlog en beleg waarin Maastricht sedert 1830 verkeerd heeft, opgeheven is en de stad dus weder tot den vorigen toestand van vrede is terug gekeerd; dien tengevolge hebben dan ook de tijdelijke krijgsraad en de militaire politieverordeningen opgehouden, met bepaling van wege den opperbevelhebber, dat de bij gezegden krijgsraad nog aanhangige zaken bij den nieuwen gewonen krijgsraad te Maastricht zullen afgedaan worden. De opperbevelhebber betuigt te dier gelegenheid zijnen openlijken dank en tevredenheid aan alle autoriteiten, de troepen en ingezetenen, voor de betoonde medewerking en pligtbetrachting, terwijl de publicatie besloten wordt met eene dankbetuiging van de stedelijke regering aan het opperkommando en de militaire autoriteiten voor de welwillendheid die zij gedurende negen jaren aan de burgers hebben betoond.

— Uit Maasluis meldt men van den 2den dezer:

» Gisteren avond ten 7 ure hadden wij alhier het genoegen te zien binnenloopen den Engelschen Hollandschen paketjager, met zijn tachtig tonnen nieuwen buring, hebbende aan boord Z. M. de vloot verlaten."

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren is de prijs van genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54 dertien stuivers; dito 5 pCt. 102 zestiende; Kanshill. 26⅞; Am. Sindik. 4½ pCt. 95⅞; dito 3½ pCt. 81¼; Handelm. 180½, drie achtste; O. Indie 5 pCt. 99 vijf zestiende ¼; Ardoins 18⅝; oude Russen 105¾; Mett. 103⅝ ⅜; Braz. 78⅝ ¾.

*** Het BESTUUR der MAATSCHAPPIJ tot INVOERING der ZIJDETEELT in *Noord-Braband*, roept op en noodigt bij deze uit, alle de deelgenooten dezer Maatschappij, tot het bijwonen der bij Art. 16 van de Statuten bepaalde *Algemeene Vergadering*, welke vergadering zal plaats hebben, op *Vrijdag den 19. July 1839*, des voormiddags ten 11 uren, aan het Huis-Etablissement der Maatschappij te *St. Michiels-Gestel*.

St. Michiels-Gestel, den 1. July 1839.

TE KOOP.

Een KARRETJE met LOSSE KAP, te bevragen bij H. VAN GINNEKEN, zadelmaker te *Breda*.

ALGEMEENE POSTWAGEN-ONDERNEMING.

VAN GEND & LOOS,

te *Amsterdam*.

De Ondernemers hebben de eer te berigten, dat, ten gevolge der Heropening der Communicatien met *België*, zij voorloopig een hunner dienst tusschen *Breda* en *Antwerpen* met 7 *July* 1839 zullen herstellen, door welke, des avonds ten 6¾ ure van *Amsterdam* vertrekkende en over *Haarlem*, 's *Hage*, *Delft*, *Rotterdam*, *Dordt* en *Breda* rijdende, men des namiddags omstreeks 4 *uur* te *Antwerpen* zal aankomen, en vervolgens vóór het afrijden der Spoorweg-wagens naar *Mechelen*, *Brussel*, *Leuwen*, *Thienen*, *Dalmonde* en *Gent*.

De Ondernemers hopen zoo van de Heeren Reizigers, als van den Handel, dezelfde vertrouwen te mogen genieten, waarmede zij zoo vele jaren zijn begunstigd geweest.

Te BREDA, bij BROESE & COMP & Boekdrukkers en Boekverkoopers.